

Virzību uzsāk likumprojekts par grozījumiem Trauksmes celšanas likumā

Publicēts: 06.08.2020.

[Valsts kanceleja](#)

[Trauksmes celšana](#)

6. augusta Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināts likumprojekts par grozījumiem [Trauksmes celšanas likumā](#). Tajā iekļautās izmaiņas veicinās trauksmes celšanu sabiedrības interesēs un Eiropas Savienības Trauksmes cēlēju [direktīvas](#) (ES direktīvas) pārņemšanu. Likumprojekta publiskās apspriešanas laikā tika saņemti vairāki priekšlikumi no sabiedrības puses, kas tika izskatīti, un atsevišķi priekšlikumi tika ņemti vērā.

Tā kā Trauksmes celšanas likums tapa gandrīz vienā laikā ar direktīvu, Latvijas regulējums ir ļoti līdzīgs direktīvas saturam. Lielākā daļa sagatavoto grozījumu kā rekomendācijas jau pašlaik ir iekļauti vadlīnijās

[PDF](#) [iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidei](#)

un

[PDF](#) [trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšanai](#)

ko papildina vairāk nekā gada laikā uzkrātie novērojumi par nepieciešamajiem pilnveidojumiem regulējumā.

Pārņemot direktīvas prasības Trauksmes celšanas likumā, iecerēts precizēt pārkāpumus, par kuriem jo īpaši ceļama trauksme. Līdzšinējais prioritāro jomu saraksts tiks precizēts un papildināts ar patērētāju tiesību aizsardzību, transporta drošību, pārkāpumiem preču un pakalpojumu sniegšanā, valsts atbalsta caurskatāmību un citām ES direktīvā iekļautām jomām.

Grozījumi likumā paredz, ka turpmāk valsts garantētā aizsardzība pret trauksmes celšanas dēļ radītām nelabvēlīgām sekām attieksies ne tikai uz trauksmes cēlēju un viņa radniekiem, bet arī saistītām personām, kuras var būt kolēģi, citi atbalstītāji, juridiskās personas, kuras pieder trauksmes cēlējam.

Direktīvas pārņemšana paplašinās arī administratīvo atbildību. Jāatgādina, ka no šī gada 1. jūlija, stājoties spēkā Administratīvās atbildības likumam, sods paredzēts par nelabvēlīgu seku radīšanu trauksmes cēlējam vai viņa radniekiem, kā arī par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu trauksmes cēlēja ziņojumā un ceļot trauksmi publiski. Grozījumi likumā rosina saukt pie administratīvās atbildības arī tos, kuri traucē trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšanai.

Tāpat Valsts kanceleja rosina precizēt prasības attiecībā uz trauksmes cēlēju ziņojumu saņemšanu un izskatīšanu gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Līdz šim šīs prasības ieteikumu veidā bija ietvertas vadlīnijās.

Plānots stiprināt arī iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidi, vienlaikus mazinot slogu organizācijām, ko šī likuma prasība rada. Valsts kanceleja piedāvā valsts un pašvaldības iestādēm, kurās ir mazāk nekā 50 nodarbināto, veidot kopīgu iekšējās trauksmes celšanas sistēmu. Līdz ar jauno grozījumu spēkā stāšanos, tādas pašas prasības attiektos arī uz privātā sektora dalībniekiem, kam ir 50 līdz 249 nodarbinātie. Atgādinām, ka iekšējā trauksmes celšana ir visefektīvākais veids, kā novērst iespējamus pārkāpumus un kaitējumu sabiedrības interesēm, kā arī mazināt apdraudējumu uzņēmuma reputācijai. Arī ES direktīva aicina dalībvalstis mudināt vispirms izmantot iespēju ziņot iekšēji savā darbavietā. Vienlaikus plānots precizēt gadījumus, kad trauksme būtu ceļama publiski.

Trauksmes celšanas likums stājās spēkā 2019. gada 1. maijā, un tā mērķis ir veicināt, lai sabiedrības interesēs tiek celta trauksme par pārkāpumiem, kas novēroti darba vidē, un nodrošināt trauksmes celšanas mehānismu izveidi un darbību, kā arī trauksmes cēlēju pienācīgu aizsardzību. Likuma grozījumiem, ar kuriem tiek pārņemta ES direktīva, jāstājas spēkā 2021. gada 17. decembrī.

Santa Jirgensone
Komunikācijas departamenta konsultante
Tel: 67082922
E-pasts: santa.jirgensone@mk.gov.lv.

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/virzibu-uzsak-likumprojekts-par-grozijumiem-trauksmes-celsanas-likuma>